

Bruselj, 5. junij 2026
(OR. en)

10177/26

**Medinstitucionalna zadeva:
2026/0141 (NLE)**

**AELE 41
MI 590
N 41
FL 19
ISL 24
ESPACE 95**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	2. junij 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 272 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode (Govsatcom in varna povezljivost)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 272 final.

Priloga: COM(2026) 272 final

Bruselj, 5.6.2026
COM(2026) 272 final

2026/0141 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode

(Govsatcom in varna povezljivost)

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa Skupnega odbora o spremembi Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum EGP

Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) državljanom in gospodarskim subjektom v EGP zagotavlja enake pravice in obveznosti na notranjem trgu. Določa vključitev zakonodaje EU, ki zajema štiri svoboščine, v vseh 30 državah EGP, ki ga sestavljajo države članice EU, Norveška, Islandija in Lihtenštajn. Poleg tega Sporazum EGP zajema sodelovanje na drugih pomembnih področjih, kot so raziskave in razvoj, izobraževanje, socialna politika, okolje, varstvo potrošnikov, turizem in kultura, ki se skupaj imenujejo „spremljevalne in horizontalne“ politike. Sporazum EGP je začel veljati 1. januarja 1994. Unija je skupaj s svojimi državami članicami pogodbenica Sporazuma EGP.

2.2. Skupni odbor EGP

Za upravljanje Sporazuma EGP je odgovoren Skupni odbor EGP. To je forum za izmenjavo mnenj, povezanih z delovanjem Sporazuma EGP. Njegove odločitve se sprejemajo soglasno in so za pogodbenice zavezujoče. Za usklajevanje zadev EGP je na strani EU odgovoren Generalni sekretariat Evropske komisije.

2.3. Predvideni akt Skupnega odbora EGP

Skupni odbor EGP naj bi sprejel sklep Skupnega odbora EGP (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt) o spremembi Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode.

Namen predvidenega akta je, da se sodelovanje, o katerem so se pogodbenice Sporazuma EGP dogovorile v Sklepu Skupnega odbora EGP št. 319/2021 z dne 29. oktobra 2021, razširi na komponento vladnih satelitskih komunikacij (GOVSATCOM) Vesoljskega programa Unije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta, in da se sodelovanje pogodbenic Sporazuma EGP razširi na Uredbo (EU) 2023/588 o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027 (varna povezljivost)¹.

V skladu s proračunsko politiko EU je sodelovanje v dejavnostih EU mogoče šele po plačilu ustreznega finančnega prispevka. Vendar se plačilo lahko izvede, ko bo osnutek sklepa Sveta sprejet in ko bo zahtevek EU za plačilo sredstev, ki ga pripravi Evropska komisija, poslan državam Efte, ki so del EGP.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

¹ Uredba (EU) 2023/588 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2023 o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027 (UL L 79, 17.3.2023, str. 1).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Komisija predloži priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP Svetu v sprejetje kot stališče Unije. Ko bo stališče sprejeto, bi ga bilo treba v najkrajšem možnem času predstaviti v Skupnem odboru EGP.

Priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP razširja pravice do sodelovanja držav Efte, ki so del EGP, o katerih so se pogodbenice Sporazuma EGP dogovorile v Sklepu Skupnega odbora EGP št. 319/2021 z dne 29. oktobra 2021, na komponento vladnih satelitskih komunikacij (GOVSATCOM) Vesoljskega programa Unije in uvaja pravice teh držav do sodelovanja v Programu Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027, kar presega zgolj tehnične prilagoditve v smislu Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94². Stališče Unije zato določi Svet.

Države Efte, ki so del EGP, bi morale tudi finančno prispevati k zgoraj navedenim dejavnostim.

Priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP predstavlja spremenjeno različico predloga, ki ga je Komisija predložila 3. februarja 2025, Svet pa 11. marca 2025 sprejel kot stališče Unije, in ki naj bi bil sprejet na zasedanju Skupnega odbora EGP 14. marca 2025.

Države Efte, ki so del EGP, so pred zasedanjem Skupnega odbora EGP 14. marca 2025 ta sklep črtale s seznama aktov za sprejem, ker so želele njegovo sprejetje odložiti do zaključka pogajanj o povezanih posebnih sporazumih iz člena 7(2) Uredbe (EU) 2021/696 in člena 39(1) Uredbe (EU) 2023/588.

Ker so navedena pogajanja zaključena, so države Efte, ki so del EGP, zdaj pripravljene na sprejetje Sklepa Skupnega odbora EGP. Spremembe so bile potrebne za posodobitev podatkov o obveznostih, plačilih, obrokih in zadevnih letih.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vplivajo“ na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“.³

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor EGP je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom EGP. Akt, ki naj bi ga Skupni odbor EGP sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

² Uredba Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (UL L 305, 30.11.1994, str. 6).

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma. Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU v povezavi s členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU v povezavi s členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 je odvisna predvsem od materialne pravne podlage pravnega akta EU, ki ga je treba vključiti v Sporazum EGP.

Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Ker se s sklepom Skupnega odbora pravice do sodelovanja držav Efte, ki so del EGP, o katerih so se pogodbenice Sporazuma EGP dogovorile v Sklepu Skupnega odbora EGP št. 319/2021 z dne 29. oktobra 2021, razširjajo na komponento vladnih satelitskih komunikacij (GOVSATCOM) Vesoljskega programa Unije ter se sodelovanje pogodbenic Sporazuma EGP razširja na Uredbo (EU) 2023/588 o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027 (varna povezljivost), je primerno, da ta sklep Sveta temelji na isti materialni pravni podlagi kot akt, ki se vključuje. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 189(2) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 189(2) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU in členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Skupnega odbora EGP spremenil Protokol 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode

(Govsatcom in varna povezljivost)

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 189(2) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru⁴ in zlasti člena 1(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru⁵ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) je začel veljati 1. januarja 1994.
- (2) Skupni odbor EGP se lahko v skladu s členom 98 Sporazuma EGP med drugim odloči spremeniti Protokol 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode.
- (3) Pravice do sodelovanja držav Efte, ki so del EGP, o katerih so se pogodbenice Sporazuma EGP dogovorile v Sklepu Skupnega odbora EGP št. 319/2021 z dne 29. oktobra 2021, je primerno razširiti na komponento vladnih satelitskih komunikacij (GOVSATCOM) Vesoljskega programa Unije ter sodelovanje pogodbenic Sporazuma EGP razširiti na Uredbo (EU) 2023/588 Evropskega parlamenta in Sveta⁶.
- (4) Protokol 31 k Sporazumu EGP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (5) Stališče Unije v Skupnem odboru EGP bi moralo zato temeljiti na priloženem osnutku sklepa –

⁴ UL L 305, 30.11.1994, str. 6.

⁵ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁶ Uredba (EU) 2023/588 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2023 o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027 (UL L 79, 17.3.2023, str. 1).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede predlagane spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode, temelji na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica*